

La jornada va tenir lloc ahir al matí a l'Auditori Josep Irla, a Girona ■ IGLÉSIES ASSOCIATS

El futur de les renovables, un debat obert i amb incògnites

■ Professionals del sector exposen la necessitat que l'administració dugui a terme una bona regulació i planificació

■ El pla territorial per a la implantació de les energies renovables, una eina bàsica per assolir els objectius fixats per al 2050

Joan Trillas Torrents

Girona

El repte que representarà dur a terme la transició cap a la implantació de les energies alternatives és enorme. La fita del 2050 és important, perquè la major part de l'energia ja haurà de provenir de fonts renovables. Des de l'aprovació del pla nacional per a la transició energètica que se'n parla. Però, a grans trets, tot això què comporta? Aquesta temàtica i els seus efectes es van posar sobre la taula en la Jornada sobre Urbanisme i Energies Alternatives, a l'Auditori Josep Irla, a Girona. Les conclusions són clares: unificar esforços, un bon marc normatiu, buscar l'eficiència entre aquestes mateixes tecnologies i respecte per l'entorn, com preservar l'agricultura, el paisatge i el patrimoni. Un repte gens fàcil. Els organitzadors n'eren conscients –vegeu la peça.

El motor que ho mou tot és el de l'emergència climàtica. Aquest fet és clau. I en tot aquest procés passen coses i importants. El pla territorial sectorial per al desenvolupament de les energies renovables a Catalunya (Plater) que està redactant la Generalitat des de fa dos anys n'és una. I ja es va amb retard. Cal accelerar-ho perquè el mercat

avança implacablement i les instal·lacions es van portant a terme. Tot això afecta i molt. En les jornades va quedar clar que un dels reptes és definir clarament la legislació. La implantació normativa tindrà conseqüències. Una, i directa, és la dels plans d'ordenació urbana municipal. De fet, ja en té. Alguns ajuntaments han fet modificacions puntuals per blindar-se i evitar la implantació de certes instal·lacions. Tot avança molt ràpidament. No és el mateix la implantació en àrees urbanes, valorant les superfícies, que fer-ho en sòl urbanitzable no programat. Les millores tecnològiques són espectaculars, especialment en les fotovoltaïques –els aerogeneradors estan tocant sostre i es focalitzen a buscar més eficiència–. Però hi ha altres qüestions importants, com per exemple el paper que han de tenir les comunitats d'autoconsum, l'impacte dels parcs eòlics –com el del golf de Roses– o la capacitat d'emmagatzemar l'energia i com distribuir-la.

Les pautes

Per moure'ns per aquest món complex ens servirem dels ponents de les tres taules rodones que s'han fet: pautes de present i futur de les instal·lacions a Catalunya, implantació de plantes fotovoltaïques i, finalment, projectes de plantes eòliques

al territori.

Ens ajudaran a fer unes pinzellades. El marc normatiu és important. Cal lligar-ho tot i fer-ho bé. Ja s'ha fet feina, però encara en queda. Jaume Margarit, cap de l'àrea de programes energètics i sectorials de l'Institut Català d'Energia (Icaen), explica que per a la implantació de les plantes fotovoltaïques “les mateixes receptes no serviran per a tothom”: “S'ha de desenvolupar la llei de transició energètica, i posar les bases, amb la vocació de solucionar problemàtiques, com ara les que afecten edificis, zones artificialitzades i les de terra.” Tot aquest treball, segons Margarit, requerirà “un esforç colossal en què tots els actors han d'orientar-se cap a una direcció”.

La cap dels serveis jurídics de l'Ajuntament de Santpedor, Trini Capdevila, explica que hi ha intents benintencionats per part dels ajuntaments per buscar solucions en aquest context. Per això, i per aclarir dubtes, reclama una “bona regulació”. Un exemple: posar plaques en edificis molt antics o fora d'ordenació. “Senzillament, no s'hi poden implantar perquè un article ho diu.” “Penso que el que cal encara és fer molta pedagogia, fer ordenances de procediments molt simples pel que fa a llicència, comunicació prèvia o llicència d'obres provisional.”

Esperit de divulgació

La jornada, moderada per la directora de l'edició de Girona d'El Punt Avui, Anna Puig, ha estat organitzada conjuntament per Enginyers Tècnics Industrials de Girona (Enginyers Gi), la demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC) i el Col·legi de l'Arquitectura Tècnica de Girona. Hi ha col·laborat el diari El Punt Avui i Televisió de Girona. Aquests col·legis professionals i aquests dos mitjans han decidit impulsar conjuntament aquesta jornada tècnica i de formació perquè es tracta d'una temàtica que afecta els seus col·legiats, les empreses i institucions.

La implementació

Però què serien les plaques fotovoltaïques i les renovables en general? Un bé de consum? Aquesta és la pregunta que es fa Francesc Pujol, mentre fundador de Som Energia. I ho té clar: “Potser cal deixar de valorar l'energia elèctrica com un bé de consum. L'energia és bàsica. I s'ha de tractar diferent d'un bé de consum. Ens hem de carregar de drets. I per obtenir-los cal treballar i dissenyar com fer-los reals.” Ara és molt econòmic posar plaques. Costarien uns 6.000 euros per família i els cobreix entre el 40 i el 45% amb un estalvi d'uns 400 euros anuals. A més, s'estan explorant fórmules com les comunitats energètiques. Un exemple el trobem a Cornellà del Terri. Josep Antoni Hidalgo, que n'és regidor, a més d'arquitecte municipal de Forallac, en destaca l'èxit. El joc és gran. Perquè l'administració pot cedir espais per ajudar els veïns. I un punt important: generar energia dona sobirania, com assenyala Ramon Vergés, soci fundador de Suno. “Si estàs lligat a una comunitat, blindes el preu durant unes hores. A més, les instal·lacions ja són molt rendibles”, destaca. I obre un altre front: “El debat serà analitzar quines altres energies ens calen més enllà de les hores solars i com aprofitar l'energia que puguem emmagatzemar.” I un detall important: “Cal, però, tenir cura amb el patrimoni.” Aquesta és la reflexió que fa Olga Bas, arquitecta del Servei de Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat, que assenyala que cal reflexionar amb sensibilitat sobre l'arquitectura.

Els parcs eòlics

Al marge del debat sobre la necessitat o no d'implantar parcs eòlics, no oblidem que tenen un impacte sobre el paisatge més que evident, cal buscar un equilibri entre les diverses tecnologies per generar energia. Ho van defensar Xavier Rehues, subdirector general de Coordinació Urbanística de la Generalitat, i Anna Juan, enginyera de camins de l'empresa Sener. Amb veus crítiques, això sí, com la de Jaume Darné, investigador del Consell Internacional de Grans Xarxes Elèctriques, que defensa que el gruix de l'energia la poden subministrar perfectament les fotovoltaïques.

A més, pel que sembla, l'autoconsum no serà suficient i caldrà recórrer als aerogeneradors. Hi ha altres debats, com ara l'impacte ambiental que tenen. Caldrà analitzar els estudis que es van publicant sobre parets anteriors. Però sí que es va posar sobre la taula un element en què tots van estar d'acord. A més, poc conegut. La possibilitat de col·locar aerogeneradors en zones industrials. Aquesta tecnologia no serveix per a l'àmbit domèstic, però ofereix oportunitats. Però el debat de fons continua sent el mateix. La regulació. En aquest sentit, Camil Cofan, arquitecte i director d'Urbanisme i Mobilitat de Figueres, diu: “Aquesta és la més potent de totes. La que té més impacte. La més delicada. La més difícil d'ubicar. I calen criteris d'implantació i com fer-ho.” ■